

Pārvaldības sistēmas pamatnostādnes

Pārvaldības sistēmas pamatnostādnes

1. Ievads

- 1.1 Saskaņā ar 16. pantu 2010. gada 24. novembra Regulā (ES) Nr. 1094/2010, ar kuru dibināta Eiropas Uzraudzības Iestāde (turpmāk "EIOPA regula" vai "regula")¹ EIOPA izdod valstu kompetentajām iestādēm paredzētas pamatnostādnes par to, kā rīkoties Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Direktīvas 2009/138/EK par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapdrošināšanas jomā (turpmāk "Maksājspēja II") piemērošanas sagatavošanas posmā².
- 1.2 Šo pamatnostādņu pamatā ir "Maksājspēja II" direktīvas 40.–49., 93., 132. un 246. pants un Komisijas Deleģētās Regulas (ES) 2015/35 (2014. gada 10. oktobris), ar ko papildina Direktīvu 2009/138/EK ("Komisijas Deleģētā Regula 2015/35")³ 258. līdz 275. pantu .
- 1.3 Pārvaldes sistēmas prasību mērķis ir nodrošināt stabilu un prudenču sabiedrību uzņēmējdarbības pārvaldību, nepamatoti neierobežojot to pašu organizatoriskās struktūras izvēli, kamēr tās nosaka atbilstošu pienākumu sadali.
- 1.4 Vismaz četras pārvaldes sistēmā iekļautās funkcijas, proti, riska pārvaldība, atbilstība, aktuārā funkcija un iekšējā audita funkcija, tiek uzskatītas par pamatfunkcijām un attiecīgi arī par svarīgām vai kritiski svarīgām funkcijām. Turklāt, personas tiek uzskatītas par personām, kuras pilda pamatfunkcijas, ja tās pilda sabiedrībai īpaši nozīmīgas funkcijas tās uzņēmējdarbības un organizācijas izpratnē. Sabiedrība nosaka šīs papildu pamatfunkcijas, ja tādas ir, taču uzraudzības iestāde var apstrīdēt, vai šādu funkciju noteikšana tiek vai netiek uzskatīta par galvenajām.
- 1.5 Šīs pamatnostādnes sniedz sīkāku informāciju par vairākiem jautājumiem saistībā ar atalgojuma politiku, tostarp atalgojuma komitejas sastāvu.
- 1.6 Atbilstības un piemērotības prasības attiecas uz visām personām, kuras faktiski vada sabiedrību vai kurām ir citas pamatfunkcijas, lai nodrošinātu to, ka visas personas ar attiecīgajām funkcijām sabiedrībā ir atbilstoši kvalificētas. Prasību darbības jomas mērķis ir novērst trūkumus, ja netiek ietvertas sabiedrībai svarīgas personas, vienlaicīgi pieņemot, ka var pastāvēt ievērojama pārklāšanās starp augstākās vadības personām, kuras tiek uzskatītas par tādām, kas faktiski vada sabiedrību, un citiem pamatfunkciju pildītājiem.
- 1.7 Paziņošanas prasības attiecas tikai uz tām personām, kuras faktiski vada sabiedrību vai pilda pamatfunkcijas, nevis tām, kurām ir vai kuras pilda

¹ OV L 331, 15.12.2010., 48.–83. lpp.

² OV L 335, 17.12.2009., 1.–155. lpp.

³ OV L 12, 17.01.2015., 1. lpp.

pamatfunkcijas. Pamatfunkciju vai daļas no funkciju, kas tiek uzskatītas par pamatfunkcijām, ārpakalpojuma gadījumā, par atbildīgo personu tiek uzskatīta tā persona, kura pārrauga sabiedrības ārpakalpojumus.

- 1.8 Pamatnostādnes par riska pārvaldību ir kā sākumpunkts tam, ka atbilstoši riska pārvaldes sistēmai ir nepieciešams efektīvs un lietderīgs integrēto pasākumu kopums, kuram ir jābūt piemērotam sabiedrības organizācijai un operatīvajām darbībām. Nav vienas riska pārvaldības sistēmas, kas ir piemērota visām sabiedrībām; sistēma tiek pielāgota konkrētajai sabiedrībai.
- 1.9 Kaut gan pašu riska un maksātspējas novērtējums (turpmāk - PRMN) ir daļa no riska pārvaldības sistēmas, attiecīgās pamatnostādnes ir izklāstītas atsevišķi.
- 1.10 Lai gan iekšējie modeļi tiek minēti saistībā ar riska pārvaldības funkcijas atbildības jomām kopumā, pamatnostādnes par pārvaldes sistēmu nerisina īpašos ar iekšējo modeli saistītos jautājumus.
- 1.11 Maksātspēja II direktīvas 132. pants ievieš "piesardzības principu", kas ietver nosacījumus tam, kā sabiedrības iegulda savos aktīvos. Normatīvo ierobežojumu neesamība attiecībā uz ieguldījumiem nenozīmē to, ka sabiedrības var pieņemt lēmumus par ieguldījumiem bez piesardzības un neievērojot apdrošinājuma ņēmēju intereses. Maksātspēja II direktīvas un Komisijas Deleģētās Regulas prasības plaši paredz atsevišķus no galvenajiem piesardzības principa aspektiem, kā, piemēram, aktīvu un pasīvu pārvaldība, ieguldījumi atvasinātajos instrumentos, likviditātes riska pārvaldība un riska pārvaldības koncentrācija. Tāpēc šo pamatnostādņu nodoms nav sīkāk izvērst šos aspektus, bet koncentrēties uz piesardzības principa pārējiem aspektiem.
- 1.12 Attiecībā uz aktuāro funkciju šīs pamatnostādnes vairāk koncentrējas uz to, kas aktuārai funkcijai ir jādara, nevis kā tas būtu jādara. Tā kā aktuārās funkcijas mērķis ir nodrošināt kvalitātes nodrošināšanas pasākumus, izmantojot speciālo tehnisko aktuāru konsultācijas, jo īpaši svarīgi ir izveidot īpašas tehniskās vadlīnijas par aktuārās funkcijas uzdevumiem, pienākumiem un citiem aspektiem.
- 1.13 Šobrīd atsevišķās dalībvalstīs pastāv "atbildīgā/ ieceltā aktuāra" iestāde. Tā kā Maksātspējas II direktīva neparedz "atbildīgo/ iecelto aktuāru", attiecīgo uzraudzības iestāžu pārziņā ir izlemt saglabāt vai nesaglabāt "atbildīgo/ iecelto aktuāru" un to, kā tas attiecas uz aktuāro funkciju. Tomēr šīs pamatnostādnes šo jautājumu nerisina.
- 1.14 Pamatnostādnes par ārpakalpojuma izmantošanu balstās uz principu, ka sabiedrībai ir jānodrošina, lai tā joprojām ir pilnībā atbildīga par savu pienākumu nodalīšanu, nododot jebkuru funkciju vai darbības ārpakalpojumiem. Jo īpaši, pastāv strikti un rūpīgi pasākumi, kas sabiedrībai ir jāievēro, ja tā nodod ārpakalpojumiem kritiski svarīgās vai svarīgās funkcijas vai darbību. Proti, sabiedrībai ir jāpievērš pietiekama uzmanība rakstveida līguma ar pakalpojuma sniedzēju saturam.

- 1.15 Grupas iekšējā ārpakalpojuma izmantošana ne vienmēr atšķiras no ārējā ārpakalpojuma izmantošanas. Tas var paredzēt elastīgāku atlases procesu, taču tas nav jāuztver, kā tāds, kas automātiski prasa mazākas rūpes un uzraudzību, kā ārējā ārpakalpojuma izmantošana.
- 1.16 Pamatnostādnes attiecas gan uz atsevišķām apdrošināšanas sabiedrībām, gan *mutatis mutandis* grupas līmenī. Turklāt, uz grupām attiecas īpašās grupas pamatnostādnes.
- 1.17 Pārvaldes prasību īstenošana grupas līmenī tiek uzskatīta par tādu, kurai ir stabila pārvaldes sistēma, ko piemēro vienam saskaņotam ekonomikas dalībniekam (holistisks viedoklis), kas apvieno visas iestādes, kuras ir grupas daļa.
- 1.18 Maksātspēja II direktīva prasa, lai visām apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas sabiedrībām grupā pastāv riska pārvaldības sistēma un iekšējās kontroles sistēma un ka šī prasība grupā tiek konsekventi ievērota. Tomēr, no grupas riska vadības un pārvaldes viedokļa raugoties, grupai un grupas uzraudzības iestādei ir jāņem vērā arī riskus, kas rodas no citām iestādēm, kuras ir grupas daļa.
- 1.19 Ja šīs pamatnostādnes kopumā attiecas uz iestādēm, kuras ir grupas daļa, tad tās attiecas uz apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas sabiedrībām, kā arī visām pārējām iestādēm, kuras ir grupas daļa.
- 1.20 Pārvaldes prasības grupas līmenī ievēro gan administratīvās, vadības vai uzraudzības struktūras korporatīvās pārvaldes pienākumus grupas līmenī, tas ir apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas dalības sabiedrības, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības vai jauktas finanšu kontrolāciju sabiedrības administratīvo, vadības vai uzraudzības struktūru, gan juridisko personu, kuras ir grupas daļa, administratīvās, vadības vai uzraudzības struktūras.
- 1.21 Šo pamatnostādņu mērķiem ir izstrādātas šādas definīcijas:
- "personas, kuras faktiski vada sabiedrību" ir administratīvās, vadības vai uzraudzības struktūras locekles, ņemot vērā valsts likumdošanu, kā arī augstākās vadības locekļi. Pēdējie no minētajiem ietver personas, kuras strādā sabiedrībā un ir atbildīgas par augsta līmeņa lēmumu pieņemšanu un pieņemto stratēģiju, un apstiprināto politiku īstenošanu administratīvajā, vadības vai uzraudzības struktūrā;
 - "personas, kurām ir citas pamatfunkcijas" ietver visas personas, kuras veic ar pamatfunkcijām saistītos uzdevumus;
 - "pamatfunkciju veicēji" ir personas, kuras ir atbildīgas par pamatfunkcijām, nevis personas, kurām ir, kuras veic vai pilda pamatfunkcijas.
- 1.22 Ja šajās pamatnostādnēs termini nav definēti, tad tiem ir ievadā minētajos tiesību aktos definētā nozīme.

1.23 Šīs pamatnostādnes stājas spēkā no 2016. gada 1. janvāra.

I nodaļa: Pārvaldības vispārīgas prasības

1. pamatnostādne. Pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūra

1.24 Pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūrai (turpmāk, PVUS) jānodrošina atbilstoša mijiedarbība ar visām komitejām, kuras tā izveido, kā arī ar augstākā līmeņa vadītājiem un ar personām, kas veic pamatfunkcijas uzņēmumā, proaktīvi pieprasot informāciju no tiem un vajadzības gadījumā apstrīdot šo informāciju.

1.25 Grupas līmenī apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrības, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības vai jaukta finanšu kontrolakciju sabiedrības PVUS, jānodrošina atbilstoša mijiedarbība ar visu grupas PVUS, kurām ir būtiska ietekme uz grupas riska profilu, proaktīvi pieprasot informāciju un apstrīdot lēmumus lietās, kas var ietekmēt grupu.

2. pamatnostādne. Organizatoriskā un darbības struktūra

1.26 Uzņēmumā ir jābūt organizatoriskām un darbības struktūrām, kuru mērķis ir atbalstīt uzņēmuma stratēģiskos mērķus un darbības. Šādām struktūrām jāspēj atbilstošā periodā tikt pielāgotām pārmaiņām uzņēmuma stratēģisko mērķu, darbību vai uzņēmējdarbības vides jomā.

1.27 Grupas līmenī apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrības, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības vai jaukta finanšu kontrolakciju sabiedrības PVUS jānovērtē, kā pārmaiņas grupas struktūrā ietekmē iesaistīto struktūrvienību ilgtermiņa finanšu stāvokli, un savlaicīgi veic vajadzīgās korekcijas.

1.28 Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrības, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības vai jaukta finanšu kontrolakciju sabiedrības PVUS, lai veiktu atbilstošus pasākumus, ir jābūt pienācīgām zināšanām par grupas korporatīvo organizāciju, tās dažādo struktūrvienību uzņēmējdarbības modeli un saiknēm un attiecībām starp tām, un riskiem, kurus rada grupas struktūra.

3. pamatnostādne - Būtiski lēmumi

1.29 Uzņēmums nodrošina, lai visu būtisko sabiedrības lēmumu pieņemšanā ir iesaistītas vismaz divas personas, kuras faktiski vada sabiedrību pirms lēmuma īstenošanas.

4. pamatnostādne. PVUS līmenī pieņemtu lēmumu dokumentēšana

1.30 Uzņēmums atbilstoši jādokumentē uzņēmuma lēmumi pieņemti PVUS līmenī un to, kā ir ņemta vērā no riska vadības sistēmas saņemtā informācija.

5. pamatnostādne - Uzdevumu un pienākumu piešķiršana un nošķiršana

1.31 Uzņēmums nodrošina, lai uzdevumi un pienākumi tiek piešķirti, nošķirti un koordinēti saskaņā ar sabiedrības politikām un tiek atspoguļoti uzdevumu un pienākumu aprakstos. Sabiedrība nodrošina, lai tiek veikti visi būtiskie uzdevumi un tiek novērstas nevajadzīgas pārklāšanās. Tiek veicināta efektīva sadarbība personāla starpā.

6. pamatnostādne. Pārvaldības sistēmas iekšējā pārbaude

1.32 Uzņēmuma PVUS jānosaka pārvaldības sistēmas iekšējo pārbaudžu darbības jomu un biežumu, ņemot vērā uzņēmējdarbības veidu, apjomu un sarežģītību gan individuālā, gan grupas līmenī, kā arī grupas struktūru.

1.33 Uzņēmums nodrošina, ka pienācīgi tiek dokumentēta pārbaudes darbības joma, konstatējumi un secinājumi un par tiem tiek ziņots PVUS. Ir vajadzīga atbilstoša atgriezeniskā saite, lai nodrošinātu, ka tiek veikti un uzskaitīti turpmākie pasākumi.

7. pamatnostādne. Politikas

1.34 Uzņēmums nodrošina, ka stratēģiju saskaņo visas politikas, kuras veido pārvaldības sistēmu. Katrā politikā skaidri jānosaka vismaz:

- a) politikas mērķi;
- b) veicamie uzdevumi un par to veikšanu atbildīgā persona vai postenis;
- c) piemērojamie procesi un ziņojumu sniegšanas procedūras;
- d) attiecīgo organizatorisko struktūrvienību pienākums informēt personas, kas veic riska vadības, iekšējās revīzijas, atbilstības un aktuāro funkciju, par visiem faktiem, kuri attiecas uz viņu pienākumu izpildi.

1.35 Politikās, kas ietver pamatfunkcijas, uzņēmums aplūko arī šo funkciju izvietojumu uzņēmumā, to tiesības un pilnvaras.

1.36 Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas dalības sabiedrība, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība nodrošina, lai politikas tiek konsekventi īstenotas visā grupā. Turklāt, tā nodrošina to, lai grupas iestāžu politikas atbilst grupas politikām.

8. pamatnostādne. Plāni neparedzētām situācijām

1.37 Uzņēmumam, izvērtējot jomas, kurās tā ir neaizsargāts, ir jānosaka riskus, kas jānovērš, izstrādājot plānus neparedzētām situācijām, un regulāri pārskata, atjaunina un pārbauda minētos plānus.

II nodaļa: Atalgojums

9. pamatnostādne - Atalgojuma politikas darbības joma

1.38 Uzņēmums savā atalgojuma politikā paredz vismaz to, lai:

- a) atalgojuma piešķiršana neapdraud sabiedrības spēju saglabāt pietiekamu kapitāla bāzi;
 - b) atalgojuma līgumi ar pakalpojuma sniedzējiem neveicina pārāk liela riska uzņemšanos no sabiedrības riska pārvaldības stratēģijas viedokļa.
- 1.39 Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrība, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība pieņem un īsteno atalgojuma politiku visai grupai. Tā ņem vērā grupas sarežģītību un struktūras, lai noteiktu, izstrādātu un īstenotu konsekventu politiku visai grupai, kas ir saskaņā ar grupas riska pārvaldības stratēģijām. Politika tiek piemērota visām attiecīgajām personām grupas un atsevišķu iestāžu līmenī.
- 1.40 Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrība, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība nodrošina:
- a) vispārēju grupas atalgojuma politiku konsekvenci, nodrošinot, lai tās atbilst iestāžu, kuras ir grupas daļa, normatīvajām prasībām un pārbaudot to pareizu piemērošanu;
 - b) lai visas sabiedrības, kuras pieder grupai, ievēro atalgojuma prasības;
 - c) lai tiek pārvaldīti būtiskie riski grupas līmenī saistībā ar atalgojuma jautājumiem grupas iestādēs.

10. pamatnostādne - Atalgojuma komiteja

- 1.41 Uzņēmums nodrošina, lai atalgojuma komitejas sastāvs ļauj tai pildīt kompetentu un neatkarīgu spriedumu par atalgojuma politiku un tās pārraudzību. Ja netiek izveidota atalgojuma komiteja, tad pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūra uzņemas uzdevumus, kas citādi būtu uzdoti atalgojuma komitejai tā, lai tā izvairītos no interešu konflikta.

III nodaļa: Atbilstība un piemērotība

11. pamatnostādne. Atbilstības prasības

- 1.42 Uzņēmums nodrošina, ka personas, kuras faktiski vada uzņēmumu vai veic citas pamatfunkcijas, tostarp uzņēmuma pārvaldes, uzraudzības vai vadības struktūras dalībnieki, ir "atbilstošas" un pilda atsevišķām personām uzticētos attiecīgos pienākumus, lai nodrošinātu atbilstošu profesionālās kvalifikācijas, zināšanu un attiecīgās pieredzes dažādību tā, lai uzņēmums tiktu profesionāli vadīts un pārraudzīts.
- 1.43 PVUS kopā ir piemērota profesionālā kvalifikācija, zināšanas un pieredze vismaz šādās jomās:
- a) apdrošināšana un finanšu tirgi;
 - b) uzņēmējdarbības stratēģija un uzņēmējdarbības modelis;
 - c) pārvaldības sistēma;
 - d) finanšu un aktuārā analīze;

e) tiesiskais regulējums un prasības.

12. pamatnostādne. Piemērotības prasības

1.44 Izvērtējot, vai persona ir "piemērota", sabiedrība ņem vērā to, ka, pamatojoties uz valsts likumdošanu, ir beidzies attiecīgā noziedzīgā vai jebkura cita nodarījuma noilguma periods.

13. pamatnostādne. Atbilstošas un piemērotas politikas un procedūras

1.45 Uzņēmumam jābūt politikai attiecībā uz atbilstības un piemērotības prasībām, kurās ietverts vismaz:

- a) procedūru apraksts, lai identificētu pozīcijas, par kurām ir nepieciešams ziņot un paziņot uzraudzības iestādei;
- b) to personu atbilstības un piemērotības novērtēšanas procedūras apraksts, kuras faktiski vada uzņēmumu vai veic citas pamatfunkcijas, gan apsverot to iecelšanu konkrētā amatā, gan pastāvīgi;
- c) situāciju apraksts, kurās jāveic atbilstības un piemērotības prasību atkārtota novērtēšana;
- d) citu attiecīgo darbinieku prasmju, zināšanu, īpašo zināšanu un personas neaizskaramības procedūru apraksts, uz kuriem, saskaņā ar iekšējiem standartiem, neattiecas Maksātspēja II direktīvas 42. panta prasības, gan apsverot to iecelšanu konkrētā amatā, gan pastāvīgi.

14. pamatnostādne. Ārpakalpojumu izmantošana pamatfunkcijām

1.46 Uzņēmumam jāpiemēro atbilstošas un piemērotas procedūras, novērtējot personas, kuras pieņem darbā pakalpojuma sniedzējs vai tam pakļautais pakalpojuma sniedzējs, lai veiktu pamatfunkcijas, kas nodotas ārpakalpojuma sniedzējam.

1.47 Uzņēmumam jāieceļ tādu atbilstošu un piemērotu personu uzņēmumā, kura ir pilnībā atbildīga par pamatfunkcijām, kas nodotas ārpakalpojuma sniedzējam, un kurai ir pietiekamas zināšanas un pieredze attiecībā uz pamatfunkcijām, kas nodotas ārpakalpojuma sniedzējam, lai varētu apstrīdēt pakalpojuma sniedzēja sniegumu un rezultātus. Norīkotā persona tiek uzskatīta par personu, kura ir atbildīga par pamatfunkcijām, saskaņā ar Maksātspēja II direktīvas 42.panta 2.punktu, ko nepieciešams paziņot uzraudzības iestādei.

15. pamatnostādne - Paziņošana

1.48 Uzraudzības iestāde pieprasa iestādei paziņojuma veidā iesniegt vismaz tehniskajā pielikumā⁴ iekļauto informāciju.

⁴ Tehniskais pielikums ir pieejams EAAPI mājaslapā Publikācijas/EAAPI_Pamatnostādnes

16. pamatnostādne - Uzraudzības iestādes veiktais atbilstības un piemērotības prasību novērtējums

1.49 Uzraudzības iestāde novērtē ziņošanas prasībām pakļauto personu atbilstības un piemērotības prasības un atbilstošā laika posmā no pilna paziņojuma saņemšanas sniedz attiecīgajai sabiedrībai atgriezenisko saiti.

IV nodaļa: Riska vadība

17. pamatnostādne. PVUS nozīme riska vadības sistēmā

1.50 PVUS ir pilnībā jāatbild par riska vadības sistēmas efektivitātes nodrošināšanu, nosakot uzņēmuma gatavību uzņemties risku un vispārīgos riska pielaižu ierobežojumus, kā arī apstiprinot galvenās riska vadības stratēģijas un politiku.

1.51 Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrības, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības vai jaukta finanšu kontrolāciju sabiedrības PVUS ir jānodrošina, ka visas grupas riska vadības sistēma ir efektīva. Šai grupas riska vadības sistēmai jāietver vismaz:

- a) stratēģiskie lēmumi un politiku par riska vadību grupas līmenī;
- b) grupas gatavības uzņemties risku definīcija un vispārējie riska pielaižu ierobežojumi;
- c) risku noteikšana, mērīšana, vadība uzraudzība un ziņojumu sniegšana grupas līmenī.

1.52 Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrības, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības vai jaukta finanšu kontrolāciju sabiedrības PVUS ir jānodrošina, ka minētie stratēģiskie lēmumi un politika atbilst grupas struktūrai, izmēram un struktūrvienību specifikai kas ir tās daļa .

18. pamatnostādne. Riska vadības politika

1.53 Uzņēmumam jānodrošina riska vadības politiku izstrāde, kurā vismaz:

- a) nosaka riska kategorijas un riska mērīšanas metodes;
- b) norāda, kā uzņēmums pārvalda katru attiecīgo risku kategoriju, jomu un jebkuru iespējamo risku apkopojumu;
- c) apraksta saistību ar vispārējo maksātspējas vajadzību novērtējumu, kā noteikts perspektīvajā pašu risku novērtējumā (pamatojoties uz PRMN principiem), reglamentējošām kapitāla prasībām un uzņēmuma riska pielaižu ierobežojumiem;
- d) nosaka riska pielaižu ierobežojumus visās attiecīgajās riska kategorijās saskaņā ar uzņēmuma vispārīgo gatavību uzņemties risku; un
- e) apraksta regulāru stresa testu veikšanas biežumu un saturu un situācijas, kurās jāveic ārkārtas stresa testi.

19. pamatnostādne. Riska vadības funkcija

1.54 Uzņēmumam jāpieprasa, lai persona, kas veic riska vadības funkciju, ziņo PVUS par iespējamajiem būtiskajiem riskiem. Personai, kas veic riska vadības funkciju, jāziņo arī par citām specifiskām risku jomām pēc savas iniciatīvas un pēc PVUS pieprasījuma.

20. pamatnostādne. Parakstīšanas un rezervju veidošanas riska vadības politika

1.55 Attiecībā uz parakstīšanas un rezervju veidošanas risku uzņēmumam riska vadības politikā jāietver vismaz:

- a) apdrošināšanas sabiedrību darbības veidus un īpatnības, tādus kā, apdrošināšanas riska veidu, kuru uzņēmums ir gatavs uzņemt;
- b) to, kā nodrošināt ieņēmumu no prēmijām atbilstību, lai segtu gaidāmās apdrošināšanas atlīdzības un izdevumus;
- c) to risku noteikšanu, kuri izriet no uzņēmuma apdrošināšanas saistībām, tostarp iespējas vērtspapīriem un garantētām atpirkuma summām;
- d) to, kā uzņēmums jaunu apdrošināšanas produktu izstrādāšanas un prēmijas aprēķināšanas procesā ņem vērā ar ieguldījumiem saistītos ierobežojumus; un
- e) to, kā uzņēmums jaunu apdrošināšanas produktu izstrādāšanas un prēmijas aprēķināšanas procesā ņem vērā pārapirošināšanu vai citas riska mazināšanas metodes.

21. pamatnostādne. Operacionālā riska vadības politika

1.56 Attiecībā uz operacionālo risku uzņēmumam riska vadības politikā jāietver vismaz:

- a) to operacionālo risku noteikšanu, kuriem tas ir pakļauts vai varētu būt pakļauts, un šo risku mazināšanas veidu novērtējumu;
- b) uzņēmumā notiekošās darbības un iekšējos procesus operacionālā riska vadībai, tostarp IT sistēmu to atbalstam; un
- c) riska pielāgšanas ierobežojumus uzņēmuma galvenajās operacionālā riska jomās.

1.57 Uzņēmumā jādarbojas procesiem, lai noteiktu un analizētu operacionālā riska gadījumus, kā arī ziņotu par tiem. Tāpēc uzņēmumam jāizveido process operacionālā riska gadījumu apkopošanai un uzraudzībai.

1.58 Operacionālā riska vadībai uzņēmums izstrādā un analizē atbilstošus operacionālā riska scenārijus, kuru pamatā ir vismaz šādas pieejas:

- a) galvenā procesa, personāla vai sistēmas trūkumi; un
- b) ārēju notikumu iestāšanās.

22. pamatnostādne. Pārapirošināšana un citas riska mazināšanas metodes – riska vadības politika

1.59 Riska vadības politikā uzņēmumam attiecībā uz pārapirošināšanu citām riska mazināšanas metodēm jāietver vismaz:

- a) tāda riska nodošanas līmeņa noteikšanu, kas ir piemērots uzņēmuma definētajiem riska ierobežojumiem, un to pārapirošināšanas līgumu veidu, kuri ir vispiemērotākie uzņēmumam, ņemot vērā uzņēmuma riska profilu;
- b) tādu riska mazināšanas darījumu partneru izvēles principus un to kredībspējas un diversifikācijas novērtēšanas un uzraudzības procedūras;
- c) efektīvas riska nodošanas novērtēšanas un pamatriska izskatīšanas procedūras; un
- d) likviditātes vadību, lai risinātu jautājumus, kas saistīti ar ikvienu neatbilstību starp maksājumu par iesniegtajām prasībām un pārapirošināšanas kompensāciju termiņiem.

23.pamatnostādne - Stratēģiskais un reputācijas risks

1.60 Sabiedrība pārvalda, uzrauga un ziņo par šādām situācijām:

- a) faktiskā vai iespējamā pakļautība reputācijas un stratēģiskajiem riskiem un savstarpējā saistība starp šiem riskiem un citiem būtiskiem riskiem;
- b) galvenās problēmas, kas ietekmē tās reputāciju, ņemot vērā dalībnieku plānus un tirgus jutību.

24. pamatnostādne. Aktīvu un pasīvu vadības politika

1.61 Attiecībā uz aktīvu un pasīvu vadību uzņēmumam riska vadības politikā jāietver vismaz:

- a) dažādu veidu neatbilstības starp aktīviem un pasīviem noteikšanas un novērtēšanas procedūras aprakstu, vismaz attiecībā uz termiņiem un valūtu;
- b) izmantojamo mazināšanas metožu aprakstu un attiecīgo riska mazināšanas metožu izmantošanas sagaidāmo ietekmi uz aktīvu un pasīvu vadību;
- c) tīši pieļautas neatbilstības aprakstu; un
- d) veicamo stresa testu un scenārija testu pamatmetodes un biežumu.

25. pamatnostādne. Ieguldījumu riska vadības politika

1.62 Attiecībā uz ieguldījumiem uzņēmumam riska vadības politikā jāietver vismaz:

- a) to, kādu drošības, kvalitātes, likviditātes, rentabilitātes un pieejamības līmeni uzņēmums vēlas sasniegt attiecībā uz visu aktīvu portfeli un kā tas plāno sasniegt minēto mērķi;
- b) tā kvantitatīvos ierobežojumus attiecībā uz aktīviem un pakļautību riskam, tostarp ārpusbilances pakļautību riskam, kuri jānosaka, lai palīdzētu

nodrošināt, ka uzņēmums sasniedz vēlamo portfeļa drošības, kvalitātes, likviditātes, rentabilitātes un pieejamības līmeni;

- c) pieejamības līmenis, kādu sabiedrība vēlas sasniegt attiecībā uz visu aktīvu portfeli un kā tā plāno to sasniegt;
- d) finanšu tirgus vides apsvērumus;
- e) nosacījumus, saskaņā ar kuriem uzņēmums var ieķīlāt vai aizdot aktīvus;
- f) saikni starp tirgus risku un citiem riskiem nelabvēlīgos scenārijos;
- g) ieguldījumu aktīvu pienācīgas vērtēšanas un pārbaudes procedūru;
- h) procedūras, lai uzraudzītu investīciju sniegumu un vajadzības gadījumā pārskatītu politiku; un
- i) to, kā jāatlasa aktīvi apdrošinājuma ņēmēju un apdrošināšanas atlīdzības saņēmēju interesēs.

26. pamatnostādne. Likviditātes risks

1.63 Attiecībā uz likviditātes risku uzņēmumam riska vadības politikā jāietver vismaz:

- a) neatbilstības līmeņa starp naudas ieplūdēm un aizplūdēm gan aktīvos, gan pasīvos noteikšanas procedūru, tostarp sagaidāmās naudas plūsmas no tādiem tiešās apdrošināšanas un pārapirošināšanas darījumiem kā prasības, līgumu pārtraukšanas vai atpirkuma summas;
- b) kopējās likviditātes vajadzības īstermiņā un vidējā termiņā, tostarp atbilstošas likviditātes drošības rezerves, lai pasargātu no likviditātes deficīta;
- c) likvīdo aktīvu līmeņa noteikšanu un to uzraudzību, tostarp iespējamo izmaksu vai finansiālo zaudējumu summu piespiedu pārdošanas gadījumā;
- d) alternatīvu finansēšanas rīku noteikšanu un to izmaksas; un
- e) sagaidāmas jaunas uzņēmējdarbības ietekmes noteikšanu uz likviditāti.

V nodaļa: Piesardzības princips un pārvaldības sistēma

27. pamatnostādne. Ieguldījumu riska vadība

1.64 Uzņēmums nedrīkst pajauties tikai uz informāciju, ko sniedz trešās personas, tādas kā finanšu iestādes, aktīvu pārvaldītāji un reitingu aģentūras. Īpaši ieguldījumu riska vadībai uzņēmums izstrādā savu pamatrisku rādītāju kopumu, kurš pielāgots uzņēmuma riska vadības politikai un uzņēmējdarbības stratēģijai.

1.65 Pieņemot lēmumus par ieguldījumiem, uzņēmumam jāņem vērā ar ieguldījumiem saistītie riski, nepajaujoties tikai uz to, ka risks ir pienācīgi ietverts kapitāla prasībās.

28. pamatnostādne. Ārpuskārtas ieguldījumu darbību novērtējums

1.66 Pirms veikt jebkuru ārpuskārtas ieguldījumu vai ieguldījumu darbību uzņēmumam jānovērtē vismaz:

- a) savu spēju veikt un pārvaldīt ieguldījumu vai ieguldījumu darbību;
- b) ar ieguldījumu vai ieguldījumu darbību īpaši saistītos riskus un ieguldījuma vai ieguldījumu darbības ietekmi uz uzņēmuma riska profilu;
- c) ieguldījuma vai ieguldījumu darbības atbilstību apdrošināšanas atlīdzības saņēmēju un apdrošinājuma ņēmēju interesēm, uzņēmuma noteiktajiem saistību ierobežojumiem un efektīvai portfeļa pārvaldei; un
- d) šā ieguldījuma vai ieguldījumu darbības ietekmi uz visa portfeļa kvalitāti, drošību, likviditāti, rentabilitāti un pieejamību.

1.67 Sabiedrībai pastāv procedūras, kas nosaka, ja gadījumos, ja šāds ieguldījums vai ieguldījumu darbība rada būtisku risku vai izmaiņas riska profilā, tad sabiedrības riska pārvaldības funkcija paziņo par šo risku vai izmaiņām riska profilā sabiedrības pārvaldes, vadības un uzraudzības struktūrai.

29. pamatnostādne - Ieguldījumu portfeļu drošība, kvalitāte, likviditāte un ienesīgums

1.68 Sabiedrība regulāri pārskata un uzrauga portfeļa drošību, kvalitāti, likviditāti un ienesīgumu kopumā, vismaz ņemot vērā:

- a) jebkurus atbildības ierobežojumus, tostarp apdrošinājuma ņēmēju garantijas, un jebkuru publiskoto politiku par turpmākiem aplēses ieguvumiem un, vajadzības gadījumā, saprātīgām apdrošinājuma ņēmēju iecerēm;
- b) risku līmeni un būtību, ko sabiedrība vēlas pieņemt;
- c) portfeļa diversifikācijas līmeni kopumā;
- d) aktīvu raksturojumu, tostarp:
 - (i) darījumu partneru kredīta kvalitāti;
 - (ii) likviditāti;
 - (iii) taustāmību;
 - (iv) ilgtspējību;
 - (v) nodrošinājuma vai citu aktīvu rezervju esamību un kvalitāti;
 - (vi) sviru vai apgrūtinājumus;
 - (vii) laidienus.
- e) gadījumus, kas, iespējams, varētu mainīt ieguldījumu raksturojumu, tostarp garantijas, vai ietekmēt aktīvu vērtību;
- f) problēmas, kas saistītas ar aktīvu lokalizāciju un pieejamību, tostarp:

- (i) neapgrozāmību;
- (ii) citu valstu juridiskām problēmām;
- (iii) valūtas pasākumiem;
- (iv) turētājbankas risku;
- (v) virsnodrošināšanu un aizdošanu.

30. pamatnostādne - Ienesīgums

1.69 Sabiedrība nosaka peļņas mērķus attiecībā uz ieņēmumiem, ko tā sagaida no saviem ieguldījumiem, ņemot vērā nepieciešamību gūt ilgtspējīgu ieguvumu no aktīvu portfeļiem, lai atbilstu saprātīgām apdrošinājuma ņēmēju iecerēm.

31. pamatnostātne - Interesu konflikti

1.70 Sabiedrība apraksta savā ieguldījumu politikā, kā tā nosaka un pārvalda jebkuru interešu konfliktu, kas rodas saistībā ar ieguldījumiem, neatkarīgi no tā, vai tie rodas sabiedrībā vai iestādē, kura pārvalda aktīvu portfeli. Tā dokumentē arī veiktās darbības, lai šos konfliktus pārvaldītu.

32. pamatnostādne. Tirgum piesaistītie dzīvības apdrošināšanas līgumi un indeksam piesaistīti līgumi

1.71 Uzņēmumam jānodrošina, ka tā ieguldījumi tirgum piesaistītos dzīvības apdrošināšanas līgumos un indeksam piesaistītos līgumos ir apdrošinājuma ņēmēju un apdrošināšanas atlīdzības saņēmēju interesēs, ņemot vērā visus politikās ietvertos mērķus.

1.72 Tirgum piesaistīto dzīvības apdrošināšanas līgumu uzņēmējdarbības gadījumā uzņēmumam jāņem vērā un jāpārvalda ierobežojumus, kas saistīti ar tirgum piesaistītiem dzīvības apdrošināšanas līgumiem, īpaši likviditātes ierobežojumus.

33. pamatnostādne. Aktīvi, kas netiek laisti tirdzniecībā regulētā finanšu tirgū

1.73 Uzņēmumam jāīsteno, jāpārvalda, jāuzrauga un jākontrolē procedūras, kas saistītas ar ieguldījumiem, kuri netiek laisti tirdzniecībā regulētā finanšu tirgū, vai ar sarežģītiem produktiem, kurus ir grūti novērtēt.

1.74 Uzņēmumam jāuzskaita tirdzniecības nolūkā turētos aktīvus, kuri netiek tirgoti vai netiek tirgoti regulāri, tāpat kā aktīvus, kas netiek laisti tirdzniecībā regulētā finanšu tirgū.

34. pamatnostādne. Atvasinātie finanšu instrumenti

1.75 Izmantojot atvasinātus instrumentus, uzņēmumam jāīsteno procedūras saskaņā ar tā riska vadības politiku attiecībā uz ieguldījumiem, lai uzraudzītu šo atvasināto instrumentu sniegumu.

- 1.76 Uzņēmumam uzskatāmi jāparāda, kā tiek uzlabota portfeļa kvalitāte, drošība, likviditāte vai rentabilitāte, neradot ievērojamu nelabvēlīgu ietekmi uz kādu no šīm īpašībām, ja izmanto atvasinātos instrumentus, lai sekmētu efektīvu portfeļa pārvaldi.
- 1.77 Uzņēmumam jādokumentē loģisko pamatojumu un uzskatāmi jāparāda efektīvu riska nodošanu, izmantojot atvasinātos instrumentus, ja atvasinātos instrumentus izmanto, lai sekmētu risku mazināšanu vai kā riska mazināšanas metodi.

35. pamatnostādne. Vērtspapīrotie instrumenti

- 1.78 Uzņēmumam ieguldot vērtspapīrotos instrumentos, tam jānodrošina, ka tā intereses un iniciatora vai sponsora intereses attiecībā uz vērtspapīrotajiem aktīviem ir labi izprastas un saskaņotas.

VI nodaļa: Pašu kapitāla prasības un pārvaldības sistēma

36. pamatnostādne. Kapitāla vadības politika

- 1.79 Sabiedrība izstrādā kapitāla pārvaldības politiku, kas ietver procedūru aprakstu, lai:
- a) nodrošinātu to, ka pašu kapitāla posteņi gan emisijas laikā, gan pēc tam tiek klasificēti saskaņā ar Komisijas Deleģētās Regulas 2015/35 71., 73., 75. un 77.pantā minētajiem elementiem;
 - b) pa līmeņiem uzraudzītu pašu kapitāla emisiju saskaņā ar vidēja termiņa kapitāla pārvaldības plānu un pirms jebkuru pašu kapitāla posteņu emisijas nodrošinātu, ka tas pastāvīgi atbilst attiecīgā līmeņa kritērijiem;
 - c) uzraudzītu, ka pašu kapitāla posteņi nav apgrūtināti ar jebkādu līgumu vai saistīto darījumu esamību, vai grupas struktūras rezultātā apdraudētu to kā kapitāla efektivitāti;
 - d) nodrošinātu to, ka saskaņā ar līgumu, likumu vai normatīvo aktu nosacījumiem nepieciešamās vai atļautās darbības pašu kapitāla posteņa pārvaldīšanai tiek savlaicīgi uzsāktas un pabeigtas;
 - e) nodrošinātu to, ka papildu paša kapitāla posteņi nepieciešamības gadījumā var un tiek savlaicīgi pieprasīti;
 - f) noteiktu un dokumentētu jebkādus līgumus, tiesību normas vai produktus, kas dod tiesības uz norobežotiem līdzekļiem, un nodrošinātu, ka tiek veikti attiecīgi aprēķini un korekcijas maksātspējas kapitāla prasības un pašu kapitāla noteikšanā;
 - g) nodrošinātu to, ka pašu kapitāla posteņus regulējošie līguma nosacījumi ir skaidri un nepārprotami saistībā ar klasificēšanas pēc līmeņiem kritērijiem;
 - h) nodrošinātu, ka jebkura politika vai paziņojums attiecībā uz parasto akciju dividendēm tiek pilnībā ņemta vērā atbilstīgi kapitāla pozīcijai un prognozējamo dividenžu novērtējumam;

- i) identificētu un dokumentētu gadījumus, kad iedalījums pirmā līmeņa pašu kapitāla posteņos var tikt atcelts pēc ieskatiem;
- j) noteiktu, dokumentētu un pildītu gadījumus, kad pašu kapitāla posteņu sadalījumu ir nepieciešams atlikt vai atcelt saskaņā Komisijas Deleģētās Regulas 2015/35 71.panta 1.punkta l) apakšpunktu un 73.panta 1.punkta g) apakšpunktu;
- k) noteiktu, cik lielā mērā sabiedrība paļaujas uz paša kapitāla posteņiem, uz kuriem attiecas pārejas pasākumi;
- l) nodrošinātu to, ka veids, kādā saskaņā ar pārejas pasākumiem pašu kapitālā iekļautie posteņi darbojas stresa situācijā un, jo īpaši, kā tiek novērtēta un, ja nepieciešams, PRMN tiek ņemta vērā posteņu zaudējumu segšanas spēja.

37. pamatnostādne. Vidēja termiņa kapitāla vadības plāns

- 1.80 Uzņēmums jāizstrādā vidēja termiņa kapitāla vadības plānu, kuru uzrauga PVUS un kas ietver vismaz:
- a) visus plānotas kapitāla emisijas gadījumus;
 - b) pašu maksājuma termiņu, kurš iekļauj gan līgumā noteikto maksājuma termiņu, gan katru iespēju veikt ar uzņēmuma paša kapitāla posteņiem saistītu atmaksu vai izpirkumu agrāk;
 - c) projekciju rezultātus veiktus pašu riskam un maksātspējas izvērtējumus;
 - d) to, kā katra emisija, izpirkšana vai atmaksa vai cits pašu kapitāla posteņa vērtēšanas veids ietekmē ierobežojumus līmeņiem;
 - e) sadalījuma politikas piemērošanu un kā tas ietekmēs pašu kapitālu;
 - f) ietekmi beidzoties pārejas periodam.

VII nodaļa: Iekšējās kontroles

38. pamatnostādne. Iekšējās kontroles vide

- 1.81 Uzņēmums jāveicina iekšējo kontroļu atbilstošas nodrošināšanas nozīmīgumu, nodrošinot, ka viss personāls ir informēts par savu lomu iekšējās kontroles sistēmā. Kontroles darbībām jābūt samērotām ar riskiem, kas rodas no kontrolējamām darbībām un procesiem.
- 1.82 Apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas dalības sabiedrībām, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībām vai jaukta finanšu kontrolāciju sabiedrībām jānodrošina konsekvētu iekšējās kontroles sistēmu īstenošanu visā grupā.

39. pamatnostādne. Uzraudzība un ziņojumu sniegšana

- 1.83 Uzņēmumam jānosaka uzraudzības un ziņojumu sniegšanas mehānismi iekšējās kontroles sistēmā, kas nodrošina PVUS ar attiecīgu informāciju lēmuma pieņemšanas procesiem.

VIII nodaļa: Iekšējās revīzijas funkcija

40. pamatnostādne. Iekšējās revīzijas funkcijas neatkarība

- 1.84 Sabiedrība nodrošina, lai iekšējā audita funkcija neveic kādas operatīvas darbības un to nepamatoti neietekmē kādas citas funkcijas, tostarp pamatfunkcijas.
- 1.85 Veicot revīziju, novērtējot revīzijas rezultātus un ziņojot par tiem, uzņēmumam jānodrošina ka iekšējās revīzijas funkcija nav PVUS ietekmes sfērā, kas var nelabvēlīgi ietekmēt tās neatkarību un objektivitāti.

41. pamatnostādne - Interesešu konflikti iekšējās revīzijas funkcijas ietvaros

- 1.86 Sabiedrība veic attiecīgos pasākumus, lai mazinātu jebkādu interesešu konfliktu risku.
- 1.87 Tādēļ sabiedrība nodrošina, lai iekšēji atlasītie revidenti nerevidētu darbības vai funkcijas, ko tie iepriekš ir pildījuši revīzijā ietvertajā laika posmā.

42. pamatnostādne. Iekšējās revīzijas politika

- 1.88 Uzņēmumam ir jābūt iekšējās revīzijas politikai, kurā ietvertas vismaz šādas jomas:
- a) noteikumi un nosacījumi, ar kuriem saskaņā personu, kas veic iekšējās revīzijas funkciju, var aicināt sniegt atzinumu vai atbalstu vai veikt citus īpašus uzdevumus;
 - b) vajadzības gadījumā iekšējie noteikumi, ar ko paredz procedūras, kuras par iekšējo audita funkciju atbildīgajai personai jāveic pirms uzraudzības iestādes informēšanas; un
 - c) vajadzības gadījumā personāla rotācijas kritēriji.
- 1.89 Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībām, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībām vai jaukta finanšu kontrolāciju sabiedrībām jānodrošina, ka revīzijas politika grupas līmenī apraksta, kā iekšējās revīzijas funkcija tiek veikta:
- a) koordinē iekšējās revīzijas darbību visā grupā;
 - b) nodrošina atbilstību iekšējās revīzijas prasībām grupas līmenī.

43.pamatnostādne - Iekšējās revīzijas plāns

- 1.90 Sabiedrība nodrošina, lai iekšējās revīzijas plāns:
- a) balstās uz metodisku risku analīzi, ņemot vērā visas darbības un pilnīgu pārvaldības sistēmu, kā arī plānoto darbību un jauninājumu attīstību;
 - b) ietver visas būtiskās darbības, kas saprātīgā laika posmā ir pārskatāmas.

44. pamatnostādne - Iekšējās revīzijas dokumentācija

1.91 Sabiedrība veic sava darba uzskaiti, lai varētu novērtēt iekšējās revīzijas funkcijas darba efektivitāti un dokumentētu revīzijas tā, lai būtu iespējams atkārtoti izsekot veiktās revīzijas un to laikā konstatēto.

45. pamatnostādne - Iekšējās revīzijas funkcijas uzdevumi

1.92 Sabiedrība prasa, lai iekšējās revīzijas funkcija ietver ziņojumā pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūrai paredzēto laika posmu, kurā trūkumi ir jānovērš, un informāciju par iepriekšējās revīzijas ieteikumu izpildi.

XI nodaļa: Aktuārā funkcija

46. pamatnostādne. Tās personas uzdevumi, kas veic aktuārā funkciju

1.93 Uzņēmumam jāveic atbilstošus pasākumus, lai risinātu iespējamās interešu konfliktus, ja uzņēmums nolemj pievienot papildu uzdevumus vai darbības tās personas uzdevumiem un darbībām, kura veic aktuāro funkciju.

1.94 Apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas dalības sabiedrības, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības vai jaukta finanšu kontrolāciju sabiedrības pieprasa, ka personas, kas veic aktuāro funkciju, sniedz atzinumu par pārapsedrošināšanas politiku un visas grupas pārapsedrošināšanas programmu.

47. pamatnostādne. Tehnisko rezervju aprēķina koordinācija

1.95 Sabiedrības prasa aktuārai funkcijai identificēt nekoncekvences attiecībā uz Maksātspējas II pantu 76 līdz 83 prasībām tehnisko rezervju aprēķināšanai, un ierosināt attiecīgās korekcijas.

1.96 Sabiedrības prasa aktuārai funkcijai skaidrot jebkuru starp vērtēšanas datumiem veikto būtisko izmaiņu datus, metodēs vai pieņēmumos ietekmi uz tehnisko rezervju summu.

48. pamatnostādne. Datu kvalitāte

1.97 Uzņēmumam jāpieprasa, ka personas, kas veic aktuāro funkciju, novērtē tehnisko rezervju aprēķinā izmantoto iekšējo un ārējo datu atbilstību "Maksātspēja II" noteiktajiem datu kvalitātes standartiem. Vajadzības gadījumā personas, kas veic aktuāro funkciju, sniedz ieteikumus attiecībā uz iekšējām procedūrām, lai uzlabotu datu kvalitāti un nodrošinātu, ka uzņēmums atbilst attiecīgajai "Maksātspēja II" prasībām.

49. pamatnostādne - Testēšana pret pieredzi

1.98 Sabiedrība nodrošina to, lai aktuārā funkcija ziņo par jebkurām būtiskām novirzēm no faktiskās pieredzes pēc vislabākās pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūras aplēsēm. Ziņojumā tiek izmeklēti noviržu cēloņi un, ja nepieciešams, piedāvāts veikt izmaiņas novērtēšanas modeļa pieņēmumos un grozījumos, lai uzlabotu vislabākās aplēses aprēķinu.

50. pamatnostādne. Riska parakstīšanas politika un pārapirošināšanas līgumi

1.99 Uzņēmumam jāpieprasa personām, kas veic aktuāro funkciju, snieozot viedokli par riska parakstīšanas politiku un pārapirošināšanas līgumiem, ņemt vērā savstarpējo saistību starp abiem minētajiem un tehniskajām rezervēm.

51. pamatnostādne. Uzņēmuma aktuārā funkcija ar iekšējo modeli, par kuru jāiesniedz pirmspieteikums

1.100 Uzņēmumam jāpieprasa personām, kas veic aktuāro funkciju, noteikt, uz kuriem riskiem attiecas iekšējais modelis. Persona, kas veic aktuāro funkciju, nosaka, kā rodas atkarības šiem starp riskiem un atkarības starp šiem riskiem un pārējiem riskiem. Šā ieguldījuma pamatā ir tehniskā analīze, un tam jāatspoguļo tās personas pieredze un kompetence, kura veic funkciju.

X nodaļa: Aktīvu un pasīvu, kas nav tehniskās rezerves, novērtējums

52. pamatnostādne - Aktīvu un pasīvu, kas nav tehniskās rezerves, novērtējums

1.101 Savā aktīvu un pasīvu novērtēšanas politikā un procedūrā sabiedrība iekļauj vismaz šo:

- a) aktīvo un neaktīvo tirgu novērtējumam izmantoto metodiku un kritērijus;
- b) prasības, lai nodrošinātu novērtēšanas procesa un papildu procesa atbilstošu dokumentēšanu, tostarp attiecībā uz datu kvalitāti;
- c) novērtēšanas pieeju dokumentēšanas prasības, kas izmantotas attiecībā uz:
 - (i) to modeļiem un veidu, kādā tie tiek īstenoti;
 - (ii) datu, parametru un pieņēmumu atbilstību;
- d) neatkarīgas pārskatīšanas procesu un novērtēšanas pieeju pārbaudi;
- e) reglamentēto pārskatu prasības pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūrām attiecībā uz jautājumiem, kas attiecas uz to vērtēšanas pārvaldību.

53. pamatnostādne - Datu kvalitātes kontroles procedūras

1.102 Sabiedrība īsteno datu kvalitātes kontroles procedūras, lai noteiktu trūkumus un mērītu, uzraudzītu, pārvaldītu un dokumentētu to datu kvalitāti. Šīs procedūras ietver:

- a) datu pilnīgumu;
- b) gan iekšējo, gan ārējo avotu datu atbilstību;
- c) Neatkarīgu datu kvalitātes pārskatu un pārbaudi.

1.103 Sabiedrības īstenotās politikas un procedūras attiecas uz nepieciešamību periodiski pārkatīt tirgus datus un resursus pret alternatīvajiem avotiem un pieredzi.

54. pamatnostādne - Dokumentācija, izmantojot alternatīvās novērtēšanas metodes

1.104 Ja tiek izmantotas alternatīvās novērtēšanas metodes, tad sabiedrība dokumentē:

- a) metodes, mērķa, galveno pieņēmumu, ierobežojumu un iznākumu aprakstu;
- b) apstākļus, kādos metode efektīvi nedarbotos;
- c) novērtēšanas procesa aprakstu un analīzi, un ar metodi saistītās kontroles;
- d) ar metodi saistītās nenoteiktības novērtējuma analīzi;
- e) uz rezultātiem veikto atpakaļejošo pārbaužu procedūru aprakstu un, ja iespējams, salīdzinājumu ar salīdzināmiem modeļiem vai citām salīdzinošām vērtēšanām, kuras var tikt veiktas, ja vispirms tiek ieviesta un pēc tam regulāri veikta novērtēšanas metode;
- f) izmantoto rīku vai programmu aprakstu.

55. pamatnostādne - Novērtēšanas metožu neatkarīgs pārskats un pārbaude

1.105 Sabiedrība nodrošina, lai, ievērojot Komisijas Deleģētās Regulas 2015/35 267.panta 4.punkta b) apakšpunkta nosacījumus, pirms jaunas metodes vai būtiskām izmaiņām un turpmāk regulāri tiek veikts novērtēšanas metodes neatkarīgs pārskats.

1.106 Sabiedrība nosaka pārskatīšanas biežumu saskaņā ar lēmumu pieņemšanas metodes un riska pārvaldības procesu nozīmīgumu.

1.107 Sabiedrība piemēro vienādus neatkarīgās pārskatīšanas un pārbaudes principus gan iekšēji izstrādātajām novērtēšanas metodēm vai modeļiem, gan piegādātāju nodrošinātajām novērtēšanas metodēm vai modeļiem.

1.108 Sabiedrībai pastāv procesi, lai ziņotu par neatkarīgās pārskatīšanas un pārbaudes rezultātiem, kā arī sniegtu korigējošo darbību ieteikumus attiecīgajam sabiedrības vadības līmenim.

56. pamatnostādne - Pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūras un citu personu, kuras faktiski vada sabiedrību, veiktā uzraudzība

1.109 Pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūra un citas personas, kuras faktiski vada sabiedrību, spēj parādīt vispārēju izpratni par novērtēšanas pieejām un ar novērtēšanas procesu saistītām nenoteiktībām, lai varētu veikt pienācīgu riska pārvaldības procesa uzraudzību attiecībā uz novērtēšanu.

57. pamatnostādne - Uzraudzības iestādes pieprasījums sabiedrībai veikt ārējo neatkarīgo novērtēšanu vai pārbaudi

1.110 Uzraudzības iestāde apsver iespēju pieprasīt neatkarīgu novērtējumu vai pārbaudi no sabiedrības vismaz tad, ja pastāv neatbilstības risks materiālo vērtību vai saistību novērtējumā, kas var radīt būtiskas sekas sabiedrības maksātspējai.

58. pamatnostādne - Ārējā eksperta neatkarība

1.111 Sabiedrība spēj pierādīt uzraudzības iestādei, ka ārējo novērtējumu vai pārbaudi ir veikuši ārējie eksperti ar atbilstošu profesionālo kompetenci, rūpību un atbilstošu pieredzi.

59. pamatnostādne - Uzraudzības iestādei sniedzamā informācija par ārējo novērtēšanu vai pārbaudi

1.112 Sabiedrība sniedz uzraudzības iestādei visu pieprasīto attiecīgo informāciju par ārējo novērtēšanu vai pārbaudi. Sabiedrība iekļauj šajā informācijā, vismaz ekspertu rakstveida atzinumu par attiecīgā aktīva vai pasīva novērtējumu.

XI nodaļa: Ārpalpojumi

60. pamatnostādne. Svarīgas vai izšķirīgas darbības funkcijas vai darbības

1.113 Uzņēmumam jānosaka un jādokumentē, vai funkcija vai darbība, kas nodota ārpalpojuma sniedzējam, ir svarīga vai izšķirīga un, pamatojoties uz to nosaka, vai šī funkcija vai darbība ir tik būtiska uzņēmuma darbībai, ka tas bez šīs funkcijas vai darbības nevarētu sniegt pakalpojumus apdrošinājuma ņēmējiem.

61. pamatnostādne. Parakstīšana

1.114 Ja apdrošināšanas starpniekam, kurš nav uzņēmuma darbinieks, piešķir pilnvaras parakstīt darījumu vai nokārtot atlīdzības apdrošināšanas sabiedrības vārdā un uz tās rēķina, uzņēmumam jānodrošina, ka šī starpnieka darbība atbilst ārpalpojumu sniegšanas prasībām.

62. pamatnostādne. Grupas iekšējie ārpalpojumi

1.115 Ja kritiskas vai svarīgas pamatfunkcijas vai darbības grupas iekšienē tiek nodotas ārpalpojuma sniedzējam, apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas dalības sabiedrībām, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībām vai jaukta finanšu kontrolakciju sabiedrībām jādokumentē, kuras funkcijas attiecas uz konkrēto juridisko personu, un nodrošina, ka pamatfunkciju veikšana uzņēmuma līmenī netiek nelabvēlīgi ietekmēta šādu pasākumu rezultātā.

63. pamatnostādne. Ārpalpojumu rakstiskā politika

1.116 Uzņēmumam, kurš izmanto ārpalpojumu vai apsver tā izmantošanu, jāparedz savā politikā uzņēmuma pieeju un procesus ārpalpojumu jomā no līguma sākuma līdz beigām. Tam jo īpaši jāietver:

- a) process, lai noteiktu, vai funkcija vai darbība ir kritiski svarīga vai svarīga;

- b) kā tiek atlasīts piemērotas kvalitātes pakalpojuma sniedzējs un kā un cik bieži tiek novērtēts tā sniegums un rezultāti;
- c) rakstveida līgumā ar pakalpojuma sniedzēju iekļaujamā informācija, ievērojot Komisijas Deleģētās Regulas 2015/35 minētās prasības;
- d) uzņēmuma plānus neparedzētām situācijām, tostarp izejas stratēģijas ārpakalpojumā nodotajām kritiskajām vai svarīgajām funkcijām vai darbībām.

64. pamatnostādne - Rakstveida paziņojums uzraudzības iestādei

1.117 Savā rakstveida paziņojumā uzraudzībai iestādei par kādu kritiski svarīgo vai svarīgo funkciju vai darbību nodošanu ārpakalpojumos sabiedrība iekļauj ārpakalpojumu darbības jomu un loģisko pamatojumu un pakalpojumu sniedzēja nosaukumu. Ja ārpakalpojuma izmantošana ir saistīta ar pamatfunkcijām, tad informācija ietver arī pakalpojuma sniedzēja par ārpakalpojumos nodotās funkcijas vai darbību atbildīgās personas vārdu.

XII nodaļa: Grupas pārvaldības īpašās prasības

65. pamatnostādne. Pienākumi attiecībā uz iekšējo pārvaldības prasību noteikšanu

1.118 Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībām, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībām vai jaukta finanšu kontrolakciju sabiedrībām jānosaka atbilstošas iekšējās pārvaldības prasības visā grupā atbilstīgi grupas un ar to saistīto struktūrvienību struktūrai, uzņēmējdarbībai un riskiem un, skaidri sadalot pienākumus starp visām grupas struktūrvienībām, ņem vērā attiecīgo riska vadības struktūru un organizāciju grupas līmenī.

1.119 Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībām, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībām vai jaukta finanšu kontrolakciju sabiedrībām, izveidojot savu pārvaldības sistēmu, tās nedrīkst nelabvēlīgi ietekmēt katras grupas struktūrvienības PVUS pienākumus.

66. pamatnostādne. Pārvaldības sistēma grupas līmenī

1.120 Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībām, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībām vai jaukta finanšu kontrolakciju sabiedrībām ir jābūt:

- a) jābūt ieviestiem atbilstošiem un efektīviem rīkiem, procedūrām, atbildības un pārskata atbildības sadalījumam, kurš dod iespēju pārraudzīt un vadīt riska vadības un iekšējās kontroles sistēmas darbību individuālā līmenī;
- b) jābūt ieviestam ziņojumu sniegšanas sadalījumam grupā, kā arī efektīvas augšupējas un lejupējas informācijas nodrošināšanas plūsmai grupā;
- c) jādokumentē un jāinformē visas struktūrvienības apdrošināšanas grupā par rīkiem, ko izmanto, lai noteiktu, mērītu, uzraudzītu, vadītu visus riskus, kuriem grupa tiek pakļauta un ziņot par tiem; un

- d) jāņem vērā visu to struktūrvienību intereses, kuras pieder pie grupas, un to, kā šīs intereses sekmē visas grupas kopīgā mērķa sasniegšanu ilgtermiņā.

67. pamatnostādne. Riski ar ievērojamu ietekmi grupas līmenī

1.121 Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībām, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībām vai jaukta finanšu kontrolāciju sabiedrībām jāņem vērā riskus gan individuālā, gan grupas līmenī un to mijiedarbību riska vadības sistēmā, jo īpaši:

- a) reputācijas risku un risku, kas rodas no grupas iekšējiem darījumiem un riska koncentrāciju, ieskaitot kaitīgās ietekmes risku, grupas līmenī;
- b) mijiedarbību starp riskiem, kas rodas, veicot uzņēmējdarbību, kurā tiek izmantotas dažādas struktūrvienības un dažādas jurisdikcijas;
- c) riski, kas rodas no trešo valstu struktūrvienībām;
- d) riski, kas rodas no neregulētām sabiedrībām;
- e) riski, kas rodas no citām regulētām sabiedrībām.

68. pamatnostādne - Riska koncentrācija grupas līmenī

1.122 Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrība, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu kontrolāciju sabiedrība nodrošina, lai pastāv procesi un procedūras, ar kurām tiek noteikta, mērīta, pārvaldīta, uzraudzīta un ziņota riska koncentrācija.

69. pamatnostādne - Grupas iekšējie darījumi

1.123 Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrība, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu kontrolāciju sabiedrība nodrošina, lai grupas un atsevišķu sabiedrība riska pārvaldības sistēma ietver procesus un ziņošanas procedūras grupas iekšējo darījumu noteikšanai, mērīšanai, uzraudzībai, pārvaldībai un ziņošanai, tostarp būtiskus un ļoti būtiskus grupas iekšējos darījumus kā minēts Maksātspēja II direktīvā.

70. pamatnostādne. Grupas riska vadība

1.124 Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībai, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībai vai jaukta finanšu kontrolāciju sabiedrībai jāiekļauj riska vadībā grupas līmenī atbilstošus procesus un procedūras, lai noteiktu, mērītu, vadītu un uzraudzītu riskus, kuriem ir vai varētu būt pakļauta grupa un katrs atsevišķs uzņēmums, kā arī ziņotu par tiem.

1.125 Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībai, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībai vai jaukta finanšu kontrolāciju sabiedrībai jānodrošina, ka grupas riska vadības struktūra un organizācija nelabvēlīgi neietekmē uzņēmuma juridisko spēju pildīt savas tiesiskās, normatīvās un līgumiskās saistības.

Atbilstība un ziņojumu sniegšanas noteikumi

- 1.126 Šajā dokumentā ir ietvertas pamatnostādnes, kas izdotas saskaņā ar EAAPI regulas 16. pantu. Saskaņā ar EAAPI regulas 16. panta 3. punktu kompetentajām iestādēm un finanšu iestādēm jācenšas nodrošināt atbilstību pamatnostādnēm un ieteikumiem.
- 1.127 Kompetentajām iestādēm, kuras nodrošina atbilstību vai gatavojas nodrošināt atbilstību šīm pamatnostādnēm, atbilstošā veidā jāietver tās savā tiesiskajā regulējumā vai uzraudzības sistēmā.
- 1.128 Kompetentās iestādes divu mēnešu laikā pēc tulkojuma publikācijas apstiprina EAAPI, ka tās nodrošina atbilstību vai gatavojas nodrošināt atbilstību šīm pamatnostādnēm, minot neatbilstības iemeslus.
- 1.129 Ja līdz minētajam termiņam atbilde nav saņemta, tiek uzskatīts, ka kompetentā iestāde nenodrošina atbilstību ziņošanas noteikumiem un par to attiecīgi tiks ziņots.

Nobeiguma noteikums par pārskatīšanu

- 1.130 EAAPI veic šo pamatnostādņu pārskatīšanu.